



Institutul Român pentru Acțiune,
Instruire și Cercetare în Domeniul
Păcii

Raportul anual 2004

cuprins

- 1. introducere**
- 2. ce este raportul anual PATRIR**
- 3. cine suntem noi**
- 4. proiecte și programe derulate în 2004**
- 5. publicații**
- 6. bibliotecă pentru pace „Gandhi”**
- 7. finanțatori**
- 8. instituții și organizații partenere**
- 9. echipa / oamenii PATRIR**

„Pacea nu este absența conflictului ci prezența unor alternative constructive pentru a răspunde la conflict – alternative la răspunsurile pasive și agresive, alternative la violență.”

Dorothy Thompson

1. introducere

Anul 2004 a însemnat din multe puncte de vedere un an în care violențele au ținut capul de afiș al vieții sociale, economice și politice în lume și în România. Conflictele rezolvate violent continuă să fie promovate pe toate canalele de comunicare și de construire a culturii și memoriei comune ca neavând altă soluție, ca un rău necesar și fără de care pacea este un obiectiv nerealizabil. Pe de altă parte același an 2004 a însemnat continuarea eforturilor susținute pentru a promova alternative nonviolente în abordarea și transformarea conflictelor. A fost un an marcat de mișcări sociale și de inițiative ale comunităților de pe Glob pentru justiție socială, pace, nonviolență și democrație. Anul electoral în România ne-a adus și el sentimentul că munca pe care o facem este utilă mai mult ca niciodată și că trebuie să continuăm să descoperim în mijlocul nostru, în comunitățile din care facem parte, resurse pentru a construi o cultură a păcii și a dezvoltării.

Dorim să continuăm ce am început în urmă cu aproape patru ani și să împărtășim în raportul de față cât mai multe din experiențele pe care le-am trăit și asimilat, în speranța că cei care vor citi materialul de față vor găsi informații utile pentru transformarea în bine a comunităților în care trăim. Vă invităm să-l parcurgeți și în cazul în care considerați necesar să ne contactați pentru sugestii sau întrebări. Fiecare contribuție, oricât de mică ar părea aceasta, poate fi un sprijin important în îndeplinirea misiunii pe care ne-am asumat-o.

2. ce este raportul anual PATRIR

Raportul anual 2004 conține informații și datele despre programele, campaniile, proiectele și activitățile pe care le-am organizat. Acestea sunt structurate în funcție de anvergura, complexitatea și durata lor, în funcție de câțiva parametri generali. De asemenea, materialul cuprinde informații despre resursele materiale și financiare utilizate precum și despre oamenii implicați în derularea activităților.

Raportul anual PATRIR este, nu în ultimul rând, o resursă complexă pentru jurnaliști, parteneri, participanți la programele viitoare, pentru oricine dorește să obțină mai multe informații actualizate despre programele și activitățile derulate de noi în ultima perioadă.

3. cine suntem noi

PATRIR este o organizație neguvernamentală, nonprofit, independentă din punct de vedere politic, fondată în martie 2001. Principiile și valorile noastre de bază sunt nonviolența, transformarea conflictelor, creativitatea, empatia, diversitatea, dezvoltarea durabilă, promovarea drepturilor omului și a justiției sociale, democrația ca bază a societății, dezvoltarea conștiinței și analizei critice și constructive din punct de vedere social, cultural, politic și economic.

- Misiune

Misiunea Institutului este de a promova transformarea conflictelor pe cale pașnică și democrația prin mijloace democratice.

- Motivație

PATRIR a apărut în România în urma a numeroase dialoguri cu reprezentanți ai numeroaselor sectoare sociale, ca răspuns la nevoia de schimbare din comunitățile autohtone. Înființarea Institutului la Cluj - Napoca se bazează pe diversitatea și bogăția extraordinară din punct de vedere cultural și istoric a zonei, precum și pe oportunitatea pe care o oferă din acest punct de vedere ca spațiu-gazdă. Intenția PATRIR este de a sprijini comunitățile în dezvoltarea lor și în încercarea de a transforma provocările cu care se confruntă.

- Cum ne îndeplinim misiunea

Abordarea noastră îmbină cercetarea cu acțiunea, pentru o eficiență sporită în ceea ce privește rezultatele. Celor doi piloni de bază li se adaugă alte două dimensiuni la fel de importante: instruirea, necesară acumulării și aprofundării de cunoștințe noi, precum și diseminarea, care asigură legăturile dintre comunități respectiv răspândirea mesajului pe care vrem să-l promovăm. Abordarea noastră îmbină diagnoza necesară identificării problemelor și provocărilor, cu prognoza și terapia, importante pentru ca procesul să fie complet, în egală măsură critic și constructiv, iar soluțiile să fie puse în practică.

4. proiecte și programe derulate în 2004

Numărul de acțiuni a crescut exponențial de-a lungul anului 2004. Datorită activităților din trecut și a nevoii de a aborda coerent și structurat provocările din domeniile respective, în cadrul Institutului s-au consolidat trei centre distincte în jurul cărora au gravitat o mare parte a proiectelor și programelor derulate: Centrul pentru Conștientizare și Egalitate de Gen, Centrul Internațional de Instruire pentru Pace și Dezvoltare și Centrul pentru Ecologie și Dezvoltare Durabilă. Aceste trei centre, alături de Campania „Salvați Roșia Montană!” și de programul de Educație pentru Pace au constituit cele mai importante cadre dezvoltate de PATRIR pentru a lucra în comunități din România și din alte țări. În cele ce urmează găsiți mai multe informații despre activitățile, proiectele și programele Institutului în anul 2004.

4.1. Programe și centre permanente ale PATRIR

4.1.1 Centrul pentru Conștientizare și Egalitate de Gen (C-GEN)

- descriere

Centrul pentru Conștientizare și Egalitate de Gen a fost creat în cadrul PATRIR în octombrie 2003 din necesitatea creșterii conștientizării și egalității de gen atât la nivelul instituțiilor sociale cât la nivelul comunităților locale, familiilor și indivizilor. Centrul dezvoltă proiecte care încurajează gândirea critică din perspectiva de gen, promovând egalitatea și parteneriatul între femei și bărbați la toate nivelele. Adoptarea unei perspective sensibile la gen în orice analiză a relațiilor, problemelor și evenimentelor sociale este un pas important care trebuie făcut pentru a înțelege și transforma dezechilibrele și dezavantajele structurale care afectează ambele sexe și cu precădere femeile.

- obiective C-GEN

1. Promovarea gândirii critice și a analizei fenomenelor sociale din perspectivă de gen, cu accent pe discriminările și inegalitățile de gen existente în România.

2. Efectuarea de cercetări angajate social asupra problematicii de gen, promovând cooperarea între feminismul academic și feminismul activist.
3. Încurajarea dezvoltării de modele de feminitate și masculinitate non-opresive care să implice parteneriate între femei și bărbați în toate sferele vieții sociale și private.
4. Încurajarea și implicarea femeilor și bărbaților în activități concrete pentru atingerea egalității de gen.

- tipuri de programe și activități:
 - Programe educaționale (sesiuni de instruire, ateliere, mese rotunde)
 - Evenimente publice (manifestări publice, expoziții, prezentări, seri de film)
 - Cercetare pe problematica de gen în România

- activități C-GEN în 2004

În 2004, C-CEN a desfășurat ateliere și programe de instruire pentru creșterea sensibilității de gen, Campania celor 16 Zile Împotriva Violentei asupra Femeilor (în parteneriat cu alte organizații de profil din țară) și a demarat în luna octombrie a anului 2004 un proiect cu durata de șase luni „Transformarea violenței împotriva femeilor - Construirea păcii sociale”.

➤ **Școala de Vară EduPace (16-22 august 2004) - Modulul educațional pe tema stereotipurilor de gen**

Școala de vară EduPace a fost un program de instruire ce a promovat educația pentru pace, transformarea conflictelor pe cale pașnică, egalitatea de gen și dialogul între tinerii liceeni din Cluj Napoca. Modulul educațional pe stereotipuri de gen din cadrul acestui program a inclus ateliere, discuții interactive și lucru pe grupuri care au avut ca obiectiv principal explorarea noțiunilor de sex și gen social și a stereotipurilor asociate acestora precum și a consecințelor și presiunilor pe care le exercită asupra dezvoltării personale atât a femeilor cât și a bărbaților.

➤ **Secțiunea pe Studii de Gen din cadrul Bibliotecii pentru Pace PATRIR**

În urma unui proiect care a urmărit consolidarea secțiunii pe studii de gen din biblioteca PATRIR, *Network of East West Women-The Book and Journal Project*, a donat șazeci și trei de cărți în acest domeniu care au contribuit semnificativ la extinderea temelor din interiorul secțiunii care nu erau incluse anterior: imaginea femeilor în publicitate, limbaj și gen social, studii despre masculinitate, implicațiile genului asupra științei. Cele peste 180 de cărți, reviste și alte publicații din această secțiune reprezintă resurse importante pentru elevi, studenți, absolvenți sau profesori interesați de studiile de gen, mai ales în condițiile în care acest domeniu față de care interesul este în creștere este deocamdată slab reprezentat în România.

➤ **Campania celor 16 zile internaționale de activitate împotriva violenței asupra femeii (25 noiembrie - 10 decembrie 2004)**

Campania internațională 16 Zile, ce se desfășoară la nivel internațional din 1991, constituie o strategie individuală și de grup pentru eliminarea tuturor formelor de violență împotriva femeii prin:

- conștientizare asupra fenomenului de violență împotriva femeii - o gravă încălcare a drepturilor omului - la nivel local, național, regional și internațional

- intensificarea efortului de eliminare a fenomenului violenței împotriva femeii
- crearea unor mecanisme care să determine guvernele să implementeze promisiunile pentru eliminarea violenței împotriva femeii.

În 2004 în România Campania Națională împotriva violenței asupra femeii, care s-a raliat campaniei internaționale, a fost inițiată de Coaliția Națională a ONG-urilor implicate în Programe privind Prevenirea și Combaterea Violenței împotriva Femeii și Comitetul pe Gen și Dezvoltare, Corpul Păcii, România (GAD) în care PATRIR este reprezentată ca organizație. Peste 30 de organizații au desfășurat activități comune și specifice în 18 orașe diferite ale țării.

La nivel național PATRIR și-a asumat responsabilitatea designului pentru cele două modele de afișe naționale, asigurând resurse educative tematice pentru membrii Comitetului pe Gen și Dezvoltare (GAD) care au desfășurat diferite activități în 10 locații diferite ale țării.

La nivel local în Cluj-Napoca am colaborat cu succes cu Asociația Femeilor împotriva Violenței - Artemis pe următorul plan de campanie :

1. Expoziție de lucrări artistice pe tema violenței împotriva femeilor
2. Spectacol de teatru împotriva tuturor formelor de violență.
3. Cafenea de idei pe tema „Violența împotriva femeilor- un bun de larg consum”.
4. Seară de film: „Băieții duri”- un film despre masculinitatea violentă
5. Expoziția Martorele Tăcute –Au fost expuse siluete umane la mărime reală reprezentând femeile care au murit in urma violentei domestice in România, conform statisticilor furnizate de procuratura si politie. Siluetele au avut afișate mesaje cu povestea fiecărei femei.
6. Masă rotundă cu reprezentanți ai administrației publice și a altor instituții locale, reprezentanți ai sectorului privat, membri ai organizațiilor nonguvernamentale care lucrează in domeniul violentei si jurnaliști.
7. Seară de Veghe în memoria victimelor violenței. Acest eveniment a fost organizat concomitent în 11 locații diferite din țară.

➤ **Proiectul „Transformarea Violenței asupra Femeilor – Construirea Păcii Sociale” (1 oct. 2004 - 31 mar. 2005)**

“Transformarea violenței asupra femeilor – construirea păcii sociale” (TVIF) este un program în octombrie 2004 care promovează o cultură a păcii in cadrul interacțiunii sociale și a drepturilor femeii ca drepturi ale omului, mergând dincolo de violenta pe criterii de gen, construind punți si inițiind dialoguri între diferite instituții și organizații guvernamentale și neguvernamentale cu scopul de a găsi cele mai bune căi pentru abordarea violenței asupra femeilor la toate nivelele.

Obiective

1. Reunirea de practicieni din diverse domenii, activiști din cadrul sectorului neguvernamental, reprezentanți ai administrației publice si persoane publice care lucrează in domeniul violentei pe criterii de gen pentru a face schimb de experiențe si perspective;
2. Explorarea rădăcinilor violentei asupra femeilor la nivel direct, cultural și structural si căile constructive de a le transforma atât in teorie cât si in practică;

3. Mobilizarea educatorilor si profesioniștilor din sectorul guvernamental și neguvernamental in ceea ce privește abordările comprehensive si pe scară largă pentru a depăși violența asupra femeilor la toate nivelele;
4. Editarea unei publicații care să circumscrie într-o manieră accesibilă și atractivă diferitele tipuri de violență asupra femeilor existente în societatea românească, precum si acțiunile care trebuie întreprinse sau care au fost deja puse in practică in acest sens

La nivel de activități proiectul include șase ateliere pe tema violenței desfășurate în două licee din Cluj-Napoca, un program de instruire pentru reprezentanți ai sectorului de stat și ai celui neguvernamental și alte persoane interesate de dimensiunea violenței pe criterii de gen, mese rotunde tematice și cercetare în vederea publicării unui material informativ și a unui ghid de lucru util tuturor celor interesați de violența împotriva femeii la toate nivelele.

➤ **Cafenele de idei tematice**

Cafenelele de idei pe diferite teme din interiorul genului social sunt propuse comunității clujene în general iar elevilor și studenților în special ca și cadre de discuție critică și problematizare a inegalităților de gen existente România pentru a găsi cele mai bune modalități de abordare a acestora. Prin aceste întâlniri ne propunem să creăm lunar spații în care să împărtășim idei, să punem în discuție adevăruri, moravuri, obiceiuri sau prejudecăți vis a vis de inegalitățile existente între bărbați și femei în diverse domenii. În lunile noiembrie și decembrie ale anului 2004 am desfășurat în cadrul PATRIR două asemenea cafenele de idei pe temele „Feminismul pe înțelesul tuturor” și „Violența împotriva femeilor: un bun de larg consum?” care au atras noi colaboratori pe programele pe gen desfășurate de C-GEN.

➤ **Cercetare pe violența împotriva femeilor**

Considerăm că abordarea problemei violenței împotriva femeilor ca violență directă, culturală și structurală după cum propun studiile pentru pace poate contribui considerabil atât la înțelegerea integrată la fenomenului cât la conceptualizarea unor modalități de intervenție eficiente. Pentru a înțelege apariția violenței directe asupra femeilor este necesar să o conceptualizăm și în formele ei structurale și culturale. Formele de violență directă trebuie relaționate cu structurile sociale și cultura unei anumite societăți care le încurajează, legitimează și astfel reproduce.

O primă lucrare care expune aceste concepte este disponibilă pe site-ul PATRIR la Secțiunea Centre PATRIR; C-GEN; Programe C-GEN. <http://www.patrir.ro/gen.shtml>. Începând cu luna martie a anului 2005 va fi disponibilă, atât în format electronic cât și fizic, o publicație mai amplă pe tema violenței împotriva femeilor abordată din perspectiva studiilor pentru pace.

- colaboratori

Colaboratori: Societatea pentru Egalitate de Gen, Suceava; Asociația pentru Promovarea Femeii din România, Timișoara; Asociația Femeilor împotriva Violenței - Artemis, Cluj-Napoca; Comitetul pentru Gen și Dezvoltare gestionat de Corpul Păcii, România; Asociația Gata Oricând, Oradea

- finanțarea centrului C-GEN

Proiectul a beneficiat de o finanțare din partea The Staples Trust, Marea Britanie, în valoare de 5784 de Euro.

- echipa C-GEN

Anca Săndescu, Lorena Văetiși, Carmen Moraru, Andreea Ilisei, Anca Cliveț, Ina Curic, Sabin Mureșan

4.1.2 Centrul Internațional de Instruire pentru Pace și Dezvoltare (IPDTC)

- prezentarea centrului și o scurtă evaluare

Centrul Internațional de Instruire pentru Pace și Dezvoltare (IPDTC) din cadrul Institutului Român pentru Pace este primul centru de acest fel din România. În cadrul acestuia sunt organizate programele naționale și internaționale de formare în domeniul păcii și al dezvoltării. Programele de instruire sunt concepute pentru politicieni, diplomați, personal al Națiunilor Unite, lucrători ai organizațiilor neguvernamentale de pace și dezvoltare și au ca teme majore construirea păcii, transformarea conflictelor, reabilitare, reconstruire și reconciliere post-război prin mijloace nonviolente. Programele sunt extrem de intense și avansate în ceea ce privește cunoștințele transmise / dobândite de participanți și presupun într-o foarte mare măsură implicarea activă a participanților.

Până în momentul de față programele de acest tip organizate de PATRIR au avut peste 640 de participanți, atât din România cât și din străinătate. De asemenea, IPDTC a fost angajat pentru a instrui politicieni, diferite părți implicate în conflicte armate, forțe armate, jurnaliști, specialiști din sectorul neguvernamental și angajați ai Națiunilor Unite din Nepal, Columbia, Somalia și Indonezia.

- obiective generale și descriere a activității / proiectului

Centrul Internațional de Instruire pentru Pace și Dezvoltare (IPDTC) are ca obiectiv general organizarea programelor naționale și internaționale de instruire în domeniul transformării conflictelor și construirii păcii prin mijloace non-violente, reconciliere și rezoluția conflictului.

- grupuri țintă

Grupurile țintă ale acestor programe sunt practicieni, factori de decizie, personal al organizațiilor guvernamentale și neguvernamentale care activează în domeniul construirii păcii, transformării conflictelor și reconstrucției în perioadele post-conflict.

- activități principale și rezultate obținute

- **Programul de instruire „Building Peace: Tools to Empower Individuals and Communities for Social Change” și conferința publică “Searching for Peace: Strategies for Peacebuilding and Conflict Transformation in an Age of War and Terrorism” (3 – 4 ianuarie 2004)**

Impactul programului și a conferinței au fost extrem de pozitive și au contribuit la întărirea capacității organizațiilor și persoanelor care au luat parte de a lucra pentru construirea păcii. O rețea puternică a fost creată între participanți și programul de instruire a prezentat metode concepute și instrumente pentru construirea păcii și

transformarea conflictelor. La programul de instruire au fost prezenți 25 de participanți iar la conferință peste 350 de persoane.

- formator din partea PATRIR: Kai Frithjof Brand - Jacobsen

➤ **Conflict Resolution, Peacebuilding and Youth Participation in Somalia (19 ianuarie – 22 martie)**

- obiectivele programului
 - asistarea UNICEF Somalia în dezvoltarea programelor pe contribuția tinerilor la construirea păcii
 - construirea capacității sectorului neguvernamental din Somalia pentru implicarea tinerilor în construirea păcii
 - sprijinirea editării unui manual pentru implicarea tinerilor din Somalia în construirea păcii și transformarea conflictelor
 - identificarea capacității pentru construirea păcii și lucrul cu tinerii în Somalia

- rezultate obținute
 - curs de instruire a 35 de membri ai organizațiilor neguvernamentale pe transformarea conflictelor și construirea păcii
 - sensibilizarea participanților în legătură cu concepte cheie și provocări în procesele de construire a păcii, transformarea conflictelor și lucrul cu tinerii din zone afectate de război
 - întărirea capacității UNICEF Somalia de a lucra pe construirea păcii și încurajarea tinerilor de a juca un rol activ în tranziția de la război la pace

- formator din partea PATRIR: Kai Frithjof Brand - Jacobsen

➤ **Conferință la Parlamentul Britanic: “The Iraq War and Wars of Terrorism: What could have been done? What can be done? Strategies for effective peacebuilding for governments and citizens”(28 ianuarie 2004, Londra)**

- obiective și descriere

Obiectivul principal al conferinței a fost discursul destinat membrilor Parlamentului Britanic și publicului în legătură cu războiul din Irak și războiul împotriva terorismului, soluțiile ce puteau fi găsite, ce se poate face în prezent de către guverne și cetățeni. Conferința a fost organizată de inițiativa Ministerul pentru Pace, Marea Britanie.

- grupuri țintă

Membrii Parlamentului Britanic, cetățeni și grupuri și organizații ale comunităților, implicate în domenii de pace și probleme globale, presă

- rezultate obținute

La conferință au fost prezente 150 de persoane și evenimentul a reprezentat o reușită a Ministerului pentru Pace de a deschide noi legături la nivelul clasei politice britanice, precum și o recunoaștere a eforturilor de construire a păcii întreprinse de organizații neguvernamentale și grupuri locale britanice.

Discursul a fost înregistrat și vândut apoi doritorilor iar fondurile astfel colectate au contribuit la activitățile Ministerului pentru Pace. Totodată, cu aceeași ocazie a fost realizate o serie de interviuri pentru publicații din presa britanică.

- echipa conferinței

Diana Basterfield, inițiativa Ministerul pentru Pace, John McDonnell, membru al Parlamentului Britanic, Kai Frithjof Brand-Jacobsen (PATRIR)

- **Programul de instruire Peacebuilding, Conflict Transformation and Post-war Rebuilding, Reconstruction and Reconciliation (PCTR, 22 – 26 aprilie – New – York; 24-28 mai și 22-26 noiembrie – Cluj – Napoca).**

PCTR este unul dintre cele mai avansate programe de instruire de acest gen pe plan internațional, proiectat în special pentru diplomați, oficiali guvernamentali, factori de decizie și organizații ce lucrează în regiuni afectate de conflict, conflict violent și război, precum și în țări și regiuni aflate în situații de după-război. Programul este extrem de intens și axat pe practică, punând accentul pe experiențelor legate de construirea păcii, transformării conflictului, reconstrucției, reabilitării, reconcilierii și vindecarea din perioada de după război și dezvoltarea participativă și axată pe oameni – experiențe practice din fosta Iugoslavie, Afganistan, Columbia, Nepal, Somalia, Nicaragua, Africa de Sud și Orientul Mijlociu.

Programul explorează cele trei faze ale violenței și războiului – pre-violența, violența și post-violența -- și ceea ce poate fi făcut: pentru transformarea conflictelor nerezolvate, tranziția de la război la pace pentru mobilizarea comunităților, organizațiilor și indivizilor în sensul transformării conflictului și a construirii păcii, pentru proiectarea și implementarea eficientă a proceselor de încetare a focului și de pace, dezvoltarea unor politici eficiente de răspuns și a programelor pentru transformarea conflictelor și reconstrucția, reabilitarea, reconcilierea și vindecarea de după-război.

La cele trei ediții ale programului PCTR organizate în acest an s-au reunit 74 de participanți dintre care 69 din străinătate - lucrători din diferite structuri și organizații guvernamentale, neguvernamentale și interguvernamentale precum UNDP - Organizația Națiunilor Unite - Programul pentru Dezvoltare, UNFPA, Ministry for Peace (Marea Britanie), Ministerul Afacerilor Externe (Slovacia), Ministerul pentru Dezvoltare Locală (Nepal), Comisia Europeană, Salvați Copiii, World Vision, Badya Centre for Integrated Development și TRANSCEND, UNESCO, UNICEF, USAID ș.a.

Prezența unor participanți cu o asemenea experiență profesională este o reușită majoră a celor două ediții ale programului datorită efectului multiplicator.

Formatorul și facilitatorul acestor programe este Kai Frithjof Brand-Jacobsen, director PATRIR și co-director TRANSCEND.

- parteneri de specialitate / colaboratori

TRANSCEND – o rețea pentru Pace și Dezvoltare -, principalul partener al programului de instruire, a organizat mai mult de 400 programe în întreaga lume care au avut peste 8 000 de participanți. PCTR se bazează pe Metoda TRANSCEND pentru Transformarea Conflictului prin Mijloace Pașnice – metodă adoptată ca manual de instruire de către ONU – și care trasează abordări ale transformării conflictului și a

construirii păcii în mai mult de 100 țări și culturi din întreaga lume, pe baza unor experiențe de mai mult de 40 ani.

➤ **Programul de instruire „From Gandhi to Modern Social and Political Movements: Preparing for Non-violent Actions in Practice” (5-9 mai)**

Programul „From Gandhi to Modern Social and Political Movements: Preparing for Non-violent Actions in Practice” a reunit 20 de participanți dintre care 7 au fost români iar 13 din străinătate, cu toții membri ai unor organizații non-guvernamentale.

Formatorul acestui program a fost Joergen Johansen, profesor, cercetător și practician în cadrul Centre for Peace Education, University of Tromsø și Peace and Development Research Institute, Gothenburg University.

- activități viitoare

În anul 2005 vor fi organizate programe internaționale de instruire dintre care:

- două ediții ale programului “Peacebuilding, Conflict Transformation and Post-war Rebuilding, Reconciliation and Resolution” (prima ediție având loc în perioada 28 martie - 1 aprilie 2005, la Cluj - Napoca), formator Kai Frithjof Brand-Jacobsen
- “Globalisation from Below, Strategies and Actions for Social Transformation and Nonviolent Struggle - Learning from and Building Local and Global Movements” (18-22 aprilie 2005, Cluj-Napoca, România), formator Jorgen Johansen
- Reconciliation and Healing After Violence (27 iunie- 1 iulie 2005, Cluj-Napoca), formator Kai Frithjof Brand-Jacobsen

- perioada de implementare a activităților

Programele internaționale de instruire sunt organizate constant de-a lungul anului, perioada de pregătire și de implementare a activităților pentru fiecare program în sine este de aproximativ 4 luni.

- finanțarea

IPDTC se auto-finanțează prin taxele de participare percepute.

- parteneri de specialitate

Programele internaționale de training sunt organizate de TRANSCEND, o rețea pentru pace și dezvoltare, în cooperare cu IPDTC.

- echipa centrului

Kai Frithjof Brand-Jacobsen, Călina Resteman, Sabin Mureșan

➤ **Programul de instruire „Peacebuilding, Conflict Transformation and Community Development” (PCTCD, 10-12 decembrie, Cluj – Napoca)**

- obiective generale și descriere

Programul a fost destinat membrilor organizațiilor neguvernamentale, studenților, profesorilor și angajaților instituțiilor guvernamentale, care doresc să asimileze noțiuni de bază pentru transformarea conflictelor și construirea păcii. Organizat la nivel local, programul și-a propus să ofere abordări și perspective diverse, metode, concepte și instrumente utile pentru dezvoltarea comunitară privită din perspectiva păcii.

- activitățile principale și rezultate obținute

Pe parcursul celor trei zile de program cei 14 participanți au interacționat în cadrul sesiunilor și atelierelor de lucru. Studenții și membrii organizațiilor care au luat parte au avut ocazia să construiască pe experiențele personale și pe cele ale formatorilor și să îmbine noile cunoștințe cu domeniile lor de activitate (studii europene, mediu și ecologie, științe politice, relații internaționale).

- echipa proiectului

Formatorii din partea PATRIR au fost Kai Frithjof Brand – Jacobsen și Sabin Mureșan.

4.1.3 Programul de Educație pentru Pace

- obiective generale și descriere

Programul „Educație pentru Pace” a avut ca scop principal promovarea și implementarea educației pentru pace ca parte a educației formale și nonformale în România. Programul a fost lansat într-o primă fază în școli locale începând de la nivel liceal.

- grupuri țintă

Tinerii liceeni, profesori, cadre didactice și persoane active în domeniul educației.

- activitățile principale și rezultate obținute

În 2004 accentul s-a pus pe pregătirea și instruirea continuă a formatorilor, pe crearea unei rețele de colaboratori și pe derularea unor activități care să răspundă scopurilor programului de Educație pentru Pace. Considerăm impactul programului asupra profesorilor și elevilor extrem de pozitiv și de important, iar reacțiile participanților și ale formatorilor au dovedit că astfel de inițiative sunt relevante și necesare pentru că răspund la problemele și provocările din sistemul de învățământ cu soluții punctuale, concrete și utile. Activitățile derulate au fost:

- 9-18 februarie, turneu în Transilvania pentru contactarea viitorilor parteneri și explorarea posibilităților și direcțiilor de colaborare. Întâlnirile au avut loc în Arad, Oradea, Tg-Mureș, Bistrița, Sibiu și Cluj – Napoca și au avut ca parteneri de discuții inspectori școlari, profesori, membrii ai unor organizații neguvernamentale care lucrează în domeniul educației nonformale.
- 26 februarie, Ziua Nonviolentei la Liceul George Barițiu, Cluj - Napoca. Expoziție și atelier pe aceasta temă.
- martie – mai, program pilot la liceul George Barițiu din Cluj-Napoca. Au fost realizate planuri de lecții – model pentru temele Nonviolenta, Gen, Drepturile Omului, Ecologie
- aprilie – iunie, trei întâlniri de lucru cu reprezentanți ai Ministerului Educației și Cercetării pentru programul “Educație pentru cetățenie democratică”.
- 13 - 14 mai, Bistrița și Sângeorz – Băi, atelier pe drepturile omului și gen la doua licee din Bistrița, un atelier pe educație pentru pace la care au participat profesori din Bistrița, un atelier pe nonviolenta la Sângeorz - Băi
- 20 - 21 mai, Tg. - Mures, ateliere pe ecologie la două licee locale
- 24 mai, atelier pe nonviolenta la Baia Mare cu un grup de voluntari liceeni
- 4 iunie – ateliere pe drepturile omului la Alba Iulia și pe nonviolenta la Aiud

- 15 iunie - atelier pe educație nonformală la PATRIR pentru viitori voluntari ai programului Educație pentru Pace.
- 16 – 22 august, Școala de vară la PATRIR. În luna august 2004 va avea loc în Cluj-Napoca de educație pentru pace. În acest cadru nonformal se vor întâlni 40 de tineri liceeni din comunitatea clujeană, care vor participa timp de două săptămâni la activități interactive de instruire în domeniul educației pentru pace. Se vor celebra diversitatea, dialogul, creativitatea, identificarea și aplicarea soluțiilor pașnice, gândirea critică și constructivă, respectul pentru drepturile omului și multiculturalismul.

- activități viitoare

Momentan echipa PATRIR explorează noi modalități de continuarea a programului Educație pentru Pace. Printre activitățile care vor fi derulate în 2005 sunt programele de instruire și atelierelor care vor avea scop crearea unor resurse pentru profesorii și educatorii din România, pentru implementarea conceptului de educație pentru pace în licee. Deasemenea se va încerca continuarea colaborării cu Ministerul Educației și Cercetării și cu inspectoratele școlare județene pentru crearea unui proces cu rezultate durabile, respectiv cooptarea unui grup de profesori în cadrul programului.

- perioada implementării programului

Acesta a început luna iulie 2003 și faza actuală a acestuia s-a încheiat în august 2004.

- parteneri de specialitate

Inspectoratul Școlar al Județului Cluj, Ministerul Educației și Cercetării, profesori din cadrul liceelor incluse în program.

- colaboratori

Rotaract Bistrița – Năsăud, Sprijiniți Copii - Alba Iulia

- finanțarea proiectului

Finanțarea s-a făcut din bugetul intern al PATRIR.

- echipa proiectului

Szabo Orsolya, Gagy Agnes, Laura Sandu, Anca Săndescu, Adrian Gherghel, Lucian Pop, Carmen Moraru, Alexandru Moldovan, Kai Brand-Jacobsen. Colaboratori interni: Ina Curic, Lorena Văetiși, Sabin Mureșan

4.1.4 Campania „Salvați Roșia Montană”

Obiective generale și specifice

Campania susține localnicii din Roșia Montană și Corna în lupta lor împotriva proiectului de minerit propus la Roșia Montană. Acțiunile campaniei vizează totodată promovarea unui plan alternativ de dezvoltare durabilă a zonei. Specificul activităților campaniei este de informare și conștientizare cu privire la proiect și impactul acestuia precum și de mobilizare a unei opoziții critice la adresa proiectului și care în același timp să sprijine soluții constructive la problemele cu care se confruntă locuitorii zonei vizate.

- grupuri țintă

Locuitorii din câteva localități din zona Roșiei Montane și valea superioară a râului Arieș, autorități abilitate să ia decizii în cazul proiectului de minerit, publicul larg care ar putea fi interesat de informații privitoare la proiect și la derularea Campaniei.

- activitățile principale și rezultate obținute
- perioada implementării proiectului
iulie 2002 – în derulare

- parteneri și colaboratori

Majoritatea activităților de teren și a evenimentelor au fost organizate în colaborare cu Asociația Aurarilor „Alburnus Maior”, organizația localnicilor care se opun proiectului de investiție în minerit.

De-a lungul campaniei am colaborat îndeaproape cu Greenpeace România, grupul de inițiativă Mindbomb, Rebel Music, Liga Studenților din Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, Fundația Ecologică și de Turism „Potaissa” din Turda, Asociația Ecologistă „Floarea de Colt” din Cluj-Napoca, cărora le mulțumim în mod deosebit pentru devotamentul și experiența cu care au contribuit la reușita acțiunilor.

- finanțarea proiectului
- Echipa proiectului:

Roxana Pencea, Ramona Duminicioiu, Ioana Tișcă, Tudor Brădățan, Crina Resteman, Sorana Olaru Zăinescu, Ștefania Simion, Radu Bona, Anada Buda, Mihaela Brânză, Ionela Roșu, Katrin Nicke, Denis Memet, Călina Resteman, Dan Craioveanu, Sabin Mureșan

4.1.5 Centrul pentru Ecologie și Dezvoltare Durabilă (C-ESD)

- **Prezentare generală a centrului și scurtă evaluare**

Caracteristica anului 2004 pentru C-ESD a fost dată de primul proiect realizat în cadrul centrului și de parteneriatul cu organizația ecologistă "Floarea de Colt" pentru deschiderea unui centru de educație și cercetare de mediu.

A. Proiectul "EU Motion – Tineretul European pentru cunoașterea mediului înconjurător – Confruntarea a trei realități : Pescara – Zakintos – Cluj-Napoca (EU Motion – European Youth getting to know the Environment – Bridging Three Realities Pescara – Zakintos – Cluj-Napoca)

- obiective generale și descriere a proiectului

Primul proiect al Centrului a fost "EU Motion – Tineretul European pentru cunoașterea mediului înconjurător – Confruntarea a trei realități : Pescara – Zakintos – Cluj-Napoca (EU Motion – European Youth getting to know the Environment – Bridging Three Realities Pescara – Zakintos – Cluj-Napoca), proiect desfășurat sub egida Comisiei Europene și cu sprijinul financiar al C.E precum și al Primăriei Municipiului Cluj-Napoca. Acest proiect a reunit tineri din trei țări partenere - România, Italia și Grecia - pentru promovarea unui mediu sănătos, nepoluat, descoperindu-l prin intermediul activităților

sportive în aer liber. Proiectul s-a bazat pe conceptul instruirii informale despre mediu durabil și multiculturalitate și a intenționat încurajarea dialogului pe tema situației mediului. Interacțiunea între participanți s-a dorit a fi stimulentele principale în procesul de conștientizare și internalizare a unei identități europene bazată pe respect reciproc și diversitate culturală.

- grup țintă

Proiectul a avut ca grup țintă tineri între 18 și 25 de ani din cele trei țări participante, iar beneficiarii direcți din partea României au fost treisprezece tineri, membri activi în cinci organizații cu activități în domeniul mediului și ecologiei din județul Cluj.

- activitățile principale și rezultate obținute

Activitățile zilnice s-au reunit sub tema mediului ca fundal de cercetare al originilor istorice și culturale ale ariilor vizitate, studiind impactul lor asupra mediului în procesul continuu al societății de a se adapta, de a face mediul eco-compatibil cu sursele economice ale dezvoltării sociale. Toate activitățile au avut același tipar, fiind compuse din trei părți fundamentale:

- prezentarea unei zone înaintea intervențiilor alterante
- vizite și excursii în zona respectivă, discuții și întâlniri cu localnici, tineri și vârstnici
- sport
- activități sociale; grupuri de lucru și discuții în mediul-gazdă, folosind cunoștințele acumulate și înregistrând în format scris rezultatele experiențelor.

Principalul obiectiv formulat a fost cel de a crea cadrul în care tinerii participanți să participe la un eveniment european care să le permită să se întâlnească, să discute și să conștientizeze diversitatea patrimoniului cultural și ambiental al Europei și să ia parte activ la evenimente sportive al căror scop este socializarea tinerilor. Acest obiectiv a fost atins; structura programului a fost concepută astfel încât să constituie suportul principal al obiectivului.

Al doilea obiectiv al proiectului este constituit de discuțiile și dezbaterile legate de mediu și ecologie, cu scopul de a dezvolta cunoștințe despre respectivele țări și contexte culturale. Din acest obiectiv s-au realizat anumite aspecte, și anume:

- cunoașterea regiunii gazdă, Abruzzo în ceea ce privește caracteristici geografice și ambientale, cu precădere administrarea parcuri naționale, zone protejate și discuții cu personalul competent.
- prezentarea activităților ONG-urilor de mediu din Cluj-Napoca, cele reprezentate de participanții români, și studiul de caz Rosia Montană - implicarea tinerilor în Campania „Salvați Roșia Montană!”.
- familiarizarea și cunoașterea caracteristicilor culturale ale partenerilor.
- discuții asupra conceptului de identitate europeană, asupra dinamicii vieții sociale politice și economice așa cum e simțită de tineri în țările membre ale UE, înainte și după aderare.

- perioada implementării proiectului

1 mai - 30 septembrie 2004 perioadă din care activitățile au avut loc între 19 și 30 iunie 2004, în Abruzzo, Provincia Pescara, Italia.

- parteneri de specialitate

Partenerii PATRIR pentru acest proiect au fost cele două organizații:

- A.I.C.S – Asociația Italiană de Cultură și Sport – Comitatul Provincial Pescara, Italia
- Asociația pentru Cultură și Sport «YAKINTHI», Provincia Zakintos – Grecia

- colaboratori

Colaboratori au fost cele cinci organizații de mediu care au fost reprezentate de participanți, membri în grupul tinerilor: Greenpeace România, Asociația Potaissa din Turda, Asociația Turistor din Iași, Clubul de Ciclism Napoca din Cluj-Napoca, Organizația Națională „Cercetașii României” – Centrul local Cluj-Napoca.

Pentru instruirea echipei s-a colaborat cu Ruth Rosenheck - formatoare și directoare a Centrului de Informare despre Pădurea Tropicală din Lismore, activistă în domeniul justiției sociale și a protecției mediului. Ea a facilitat programul de instruire "Compassionate Action" în perioada 22- 23 mai 2004; programul s-a axat asupra conceptelor "deep ecology" și eco-psihologie, a importanței implicării tinerilor membri ai comunității în păstrarea și consolidarea unui mediu sănătos. Subiectul programului de instruire a fost acela al dialogului între diversele experiențe personale ale participanților și ale formatoarei cu privire la dezvoltare durabilă, managementul resurselor de apă, exploatarea miniere și forestiere, informare, cercetare, diseminare, acțiuni de protecție și reabilitare a mediului înconjurător.

- finanțarea proiectului

Fiind un proiect în cadrul programului Youth, finanțarea principală a venit din partea Comisiei Europene în sumă de 2691 de Euro. De asemenea, Consiliul Local Cluj – Napoca a dispus alocarea sumei de 43.000.000 lei pentru susținerea cheltuielilor suplimentare pentru proiect (30% din cheltuielile de transport ale grupului român), potrivit sistemului de grant Youth.

- echipa proiectului

Coordonator principal al proiectului a fost Denisa Brand-Jacobsen, tutore și coordonator secundar a fost Dan Craioveanu iar colaborator Kai F. Brand-Jacobsen.

- activități viitoare

Pentru al doilea segment al proiectului (care se va derula până în 2006), schimbul de experiență găzduit de partenerul grec în 2005, PATRIR a cedat rolul de organizator al participării României unei alte organizații neguvernamentale pentru protecția mediului, Clubul Ecologic Transilvania, Cluj-Napoca.

B. Deschiderea Centrului de Educație și Cercetare de Mediu (CECM)

- obiective generale și descriere a centrului

CECM este un rezultat al parteneriatului dintre PATRIR și Asociația Ecologistă „Floarea de Colț” (AEFC) și este o structură care funcționează ca centru de resurse, în special pentru organizații neguvernamentale, în vederea facilitării desfășurării programelor și proiectelor de educație și cercetare în domeniul protecției mediului.

Scopul centrului este de a asigura un cadru optim pentru organizarea de cursuri, seminarii, ateliere și conferințe, precum și asigurarea resurselor pentru derularea activităților de cercetare de către ONGuri.

- grupuri țintă

CECM are ca grupuri țintă organizații neguvernamentale și în special coaliții de protecție a mediului, precum și grupuri de profesioniști și oameni de afaceri care vor participa la programele de instruire ale centrului.

- activitățile principale și rezultate obținute

În cadrul Centrului funcționează programele EcoBusiness, Energii Alternative și Educație de Mediu. Acestea au scopul de a îmbunătăți gradul de competitivitate al întreprinderilor mici și mijlocii prin demonstrarea faptului că preocuparea legată de mediul înconjurător în activitatea zilnică este un factor determinant în dezvoltarea afacerii, contribuind la îmbunătățirea mediului și revitalizarea societății. Întâlnirile membrilor în programul EcoBusiness sunt lunare sub forma programelor de instruire, atelierelor și discuțiilor pe diverse teme pentru cei interesați.

- finanțarea proiectului

Finanțarea se va face prin proiecte în cadrul programelor care se desfășoară la centru. Centrul este de asemenea susținut și administrat în comun de parteneri din resurse proprii. Contribuția PATRIR constă în special în asigurarea infrastructurii, organizare și administrare a evenimentelor.

- echipa proiectului

Managementul centrului este asigurat în comun de cei doi parteneri, având un director executiv - Korosfoyi Sandor (AEFC), un director administrativ - Denisa Brand-Jacobsen, (PATRIR) și un număr variabil de voluntari.

4.1.6 Nonviolent Peaceforce European Support Team (NP-EST)

- Prezentare generală a programului și scurtă evaluare

Nonviolent Peaceforce (NP) este o organizație internațională cu misiunea de a facilita crearea unei forțe civile nonviolente care să fie trimisă în zone de conflict pentru a preveni moartea și distrugerea, pentru a proteja drepturile omului, creând astfel spațiul pentru ca grupări locale nonviolente să inițieze dialogul și să caute împreună soluții pașnice. (Detalii în pagina de Internet www.nonviolentpeaceforce.org)

NP – EST este Echipa Europeană de Suport a Forței Nonviolente formată în cadrul organizației PATRIR. PATRIR este organizație membră (OM) a NP cu misiunea de a asista în recrutarea și formarea acelei forțe civile. Responsabilitățile echipei include de asemenea activități de colectare de fonduri și promovare activă a nonviolentei și dezvoltarea NP în România.

NP - EST în 2004

Pe parcursul anului trecut, NP – EST și-a concentrat eforturile pentru a realiza următoarele obiective:

- Culegerea de informații asupra potențialilor colaboratori din Europa Centrală și de Sud-Est (viitoare OM)
- Prim contact cu organizațiile din baza de date
- Recrutarea lor ca OM.
- Participarea la întâlnirea anuală a OM a NP în Dunblane, Scoția, în aprilie 2004.

Agenda întâlnirii a cuprins:

- Rapoartele OM

- Lucru pe echipe abordând temele: viziunea, scopul și obiectivele NP, comunicare și strângerea de fonduri, rolul OM și al biroului regional, contactul cu instituții publice, guverne și EU, stagii de formare și recrutare.

- Stabilirea membrilor comisiilor de colectare de fonduri, formare, legislație internă, contact cu OM.

- activitățile principale și rezultate obținute
 - Întâlnirea anuală a OM a NP în Dunblane a avut ca obiective sistematizarea informației pentru a fi diseminată, stabilirea modului de lucru cu grupurile țintă, prezentarea și discutarea programului pilot al NP, echipa de asistență în Sri Lanka.
 - NP - EST - Stabilirea unei agende clare a echipei și împărțirea responsabilităților.
 - Program de instruire: "From Gandhi to Modern Social and Political Movements: Preparing for Nonviolent Actions in Practice" 5-9 mai 2004, Cluj-Napoca. Formator: Jorgen Johanssen (detalii despre acest program se găsesc în capitolul raportului anual rezervat programelor de instruire).
- activități viitoare
 - **Program de instruire a adulților sub egida Consiliului Europei tipul Grundtvig 1 în cadrul programelor europene Socrates**

Programul reunește 11 organizații membre ale NP din 10 țări pe parcursul a 24 de luni, cu începere din octombrie 2005. Pre - propunerea a fost acceptată de CE, urmând detalierea propunerii de proiect în luna februarie 2005 și înaintarea ei sub formă de proiect la sfârșitul aceleiași luni.

- **Întâlnirea anuală a NP Europa la Cluj-Napoca, 22. 04 2005 - 26. 04 2005**

PATRIR este organizatorul și gazda întâlnirii anuale a NP Europa, continuând tradiția după prima întâlnire în Dunblane. Alături de NP, același eveniment va reuni OM ale EN-CPS (European Network of Civil Peace Services).

➤ **Program de instruire Globalisation from Below, Cluj-Napoca, Romania Strategies and Actions for Social Transformation and Nonviolent Struggle - Learning from and Building Local and Global Movements.** Va avea loc în perioada 18 - 22 aprilie 2005 și va da posibilitatea noilor participanți (reprezentând noile OM) la întâlnirile anuale NP și EN CPS să se familiarizeze cu concepte și strategii de transformare socială nonviolentă. Coordonatoarea programului este Jasmina Francetic

- echipa proiectului

Echipa NP - EST este formată din: Denisa Brand-Jacobsen, Jasmina Francetic, și Kai F. Brand-Jacobsen, alături de un număr variabil de voluntari temporari în funcție de necesități.

- finanțarea programului

NP dispune de fonduri proprii administrate în Europa de Biroul Regional de la Bruxelles, Belgia. OM își asigură finanțări proprii în urma eforturilor de strângere de fonduri. Până acum, NP EST a beneficiat de un suport financiar de început din partea NP Europe de 3.000 Euro pe anul 2003-2004.

4.1.7 TRANSCEND Peace University - TPU

- obiective generale și descriere

Transcend Peace University este prima universitate globală on-line, creată în special pentru funcționari guvernamentali și activiști în domeniul non-guvernamental, precum și pentru studenți și profesori care lucrează în domeniul păcii și al transformării conflictelor și care se adresează problemelor globale și de dezvoltare comunitară. Acest program a fost conceput în urma cerințelor participanților la programele de instruire ale TRANSCEND de a continua procesele începute în carul acestora, schimbând constant cunoștințe și informații la un nivel avansat.

PATRIR este centrul administrativ al TPU, îndeplinind funcțiile de secretariat și de centru de legătură, de nod de comunicare între participanți și instructori / profesori.

TPU are două semestre în cursul unui an, primul începând în luna februarie și cel de al doilea în luna septembrie, care au fiecare durata de 15 săptămâni.

Metode de lucru și de comunicare:

- e-mail
- liste de discuții: TPU oferă pentru fiecare din cursurile online o listă de discuție închisă la care au acces doar participanții la curs și instructorii/profesorii
- chat: similar cu listele de discuții
- telefon: pentru participanții din aceleași țări, această metodă a fost des folosită
- întâlniri: au existat două inițiative de acest gen, deosebit de fructuoase. Se dorește ca pe viitor să se creeze un cadru normalizat pentru astfel de întâlniri regulate între participanți, dar și cu instructorii

Număr de cursuri

În primul semestru, cel din februarie 2003, s-a oferit un număr de șase cursuri pentru ca în semestrul al doilea, în septembrie 2003 numărul cursurilor să crească la cincisprezece.

Directorii de curs și asistenții

Aceștia sunt membrii ai TRANSCEND, o rețea de pace și dezvoltare destinată transformării conflictelor prin mijloace pașnice, care are mai mult de 300 de membri în peste 60 de țări. O listă completă a lor și a biografiilor acestora poate fi găsită la www.transcend.org.

Perspective de viitor

- scurtarea semestrului la 12 săptămâni
- oferirea de cursuri în mai multe limbi de circulație internațională
- oferirea de mai multe cursuri, păstrându-se tendința momentană a domeniilor

- identificarea de resurse pentru oferirea de burse persoanelor din tari mai slab dezvoltate economic
- recunoaștere oficiala pentru a se putea oferi diplome echivalente cu MA, BA si PhD

- grup țintă

Angajați guvernamentali, lucrători în organizații neguvernamentale, jurnaliști, profesori și educatori, diplomați, teoreticieni și practicieni în domeniile în care se oferă cursurile.

- activitățile principale și rezultate obținute

TPU a oferit în primul semestru, cel din februarie 2003, un număr de șase (6) cursuri iar în semestrul al doilea, cel din septembrie 2003 s-au oferit un număr de cincisprezece (15) cursuri. La cursurile TPU au participat până în prezent 64 de persoane din mai mult de 15 țări. Cursurile continuă începând cu data de 15 februarie 2004.

- perioada implementării proiectului

ianuarie 2003 – în derulare

- parteneri de specialitate

TRANSCEND – o rețea internațională pentru pace și dezvoltare

- finanțarea proiectului

Resursele financiare interne ale Universității asigură în întregime cheltuielile administrative.

- echipa programului

Alexandru Moldovan, Călina Resteman și Kai Frithjof Brand – Jacobsen.

Alte evenimente

4.2.1 Mentori pentru organizațiile neguvernamentale din sudul Irakului

- obiective generale și descriere

Programul a avut ca scop explorarea modalităților de a transfera și adapta experiențele țărilor din Sud-Estul Europei în sector neguvernamental, comunităților irakiene, având în vedere situația de tranziție din Irak. Activitățile au fost inițiate și implementate de organizația cehă „People in Need” (Praga). Programul de mentori pentru organizațiile irakiene a venit ca o consecință a prezenței organizației cehe în zonă și a activității acesteia în proiecte de reconstrucție a infrastructurii din domeniul sanitar și cel al educației.

Pentru durata de trei luni a proiectului au fost selectate șapte persoane din România, Cehia, Rusia și Slovacia. Doi din cei șapte voluntari ai proiectului, Ina Curic și Sabin Mureșan, sunt membrii PATRIR.

- grupuri țintă

Organizațiile din sudul Irakului, în special din provincia Mayssan.

- activitățile principale și rezultate obținute
- Februarie 2004 - pregătirea voluntarilor pentru proiectul din Irak. Perioada de pregătire a durat o săptămână timp în care aceștia au fost instruiți asupra aspectelor tehnice, practice și teoretice ale proiectului.
- Martie – aprilie 2004 – activitate propriu-zisă în Al Amarah, Mayssan. Proiectul a inclus nouă organizații locale din domenii de activitate diferite și a constat în întâlniri de analiză a situației locale și a relației dintre organizații și comunitate, ateliere despre gestionarea unei organizații și a unui proiect, respectiv pentru identificarea de soluții pentru transformarea conflictelor și pentru începerea unui proces de vindecare, reconstrucție și reconciliere în zonă
- Martie – aprilie 2004 – cei doi membrii PATRIR care au fost parte a proiectului au editat și distribuit în România patru jurnale în format electronic conținând informații despre situația din Irak, păreri ale localnicilor și unor membri ai organizațiilor internaționale prezente, precum și analize ale implicării internaționale în conflict, respectiv sugestii legate de soluțiile posibile în acest caz (disponibile la adresa www.patrir.ro/arhiva_jp)
- Aprilie – August 2004 – au fost organizate șase evenimente publice în București, Cluj-Napoca, Tg-Mureș și Oradea, conținând prezentarea de fotografii de la fața locului precum și dezbateri despre situația din Irak și implicarea românilor în zonă.

- activități viitoare

Proiectul a fost întrerupt datorită situației interne din Irak. Raportul final este disponibil la cerere și conține detalii despre metodele, instrumentele și abordările folosite, despre organizațiile irakiene implicate, precum și concluziile și recomandările voluntarilor participanți la proiect.

- perioada implementării proiectului

Datorită intensificării evenimentelor violente și a pericolului existent la adresa integrității celor implicați în proiect, acesta a fost întrerupt după trei săptămâni de la inițiere. Perioada șederii în Irak a fost completată cu două săptămâni petrecute în baze militare, până în momentul retragerii în Kuwait. Proiectul a fost derulat în perioada martie – aprilie 2004.

- finanțarea proiectului

Organizația cehă „People in Need” a obținut finanțarea pentru acest proiect din partea National Endowment for Democracy.

- echipa proiectului

Membrii PATRIR: Ina Curic, Sabin Mureșan. Participante din cadrul altor organizații neguvernamentale din România: Loredana Rusu, Gina Panțuru.

4.2.2 Tabăra de creație populară, Chișcău, august 2004

- obiective generale și descriere

Tabăra a fost organizată de Asociația „Gata Oricând” din Oradea și a avut loc la Chișcău, la Muzeul Etnografic Flutur, unde participanții au avut cele mai bune surse de inspirație și mediul optim pentru a desfășura activități creative meșteșugărești. Tabăra a inclus patru secțiuni: olărit, lucru în lemn, pictură pe sticlă și țesături. Fiecare participant s-a înscris la o anumită secțiune și a lucrat sub îndrumarea unui meșter. Programul a cuprins atât ateliere meșteșugărești cât și activități specifice de tineret, non-formale, care au contribuit la conștientizarea importanței meșteșugurilor pentru cultura și tradiția românească, în paralel cu dezvoltarea aptitudinilor meșteșugărești.

La finalul taberei s-a realizat o prezentare și o expoziție la fața locului a obiectelor create de participanți. Fiecare participant a primit o diplomă de participare la tabără. De asemenea, s-au discutat mai multe posibilități de continuare a inițiativei, atât la nivel local, în comunitatea fiecărui participant, cât și în general, sub alte aspecte.

- grup țintă

Participanții au fost tineri din mediul rural și au fost selectați prin intermediul unor eseuri în care și-au exprimat motivația de-a participa la tabără.

- activitățile principale și rezultate obținute

Au participat 25 tineri, iar fiecare s-a înscris la o anumită secțiune. Tabăra a reușit transmiterea a patru meșteșuguri tradiționale. Aceste forme de artă tradițională au fost transmise și promovate și prin materialele de specialitate la care participanții au avut acces în timpul taberei (cărți, imagini, filme). Primele obiective au fost atinse și prin aplicațiile realizate în cadrul atelierelor meșteșugărești și discuțiile cu meșterii și între participanți, prin atelierelor non-formale și de specialitate pe teme precum: “Eu și comunitatea mea”, “Cum arată satul ideal”, “Rolul tinerilor în dezvoltarea meșteșugurilor”, “Valorile comunităților rurale”, precum și filmele vizionate.

Evaluările făcute de participanți, precum și gradul lor de implicare în timpul taberei au arătat că interesul lor față de aceste meșteșuguri și păstrarea lor a fost și este tot mai intens. Ei și-au exprimat dorința de-a participa la o asemenea tabără și în viitor.

Pe parcursul taberei fiecare participant a realizat cel puțin un obiect complet (ex: o icoană pe sticla, o straiță țesută în război). În general, la secțiunea olărit s-au realizat mai multe obiecte.

Totodată prin faptul ca atelierelor meșteșugărești s-au desfășurat în interiorul muzeului, vizitatorii acestuia au putut să ia contact cu meșteșugurile și cu programul taberei, lucru care a favorizat promovarea și înțelegerea tradiției populare din Bihor.

În urma taberei s-a realizat o bază de date simplă cu persoane tinere din județ care sunt interesate de practicarea meșteșugurilor și au fost contactați și alți meșteri care, deși nu au participat la tabără, sunt disponibili cu alte ocazii.

- echipa proiectului

Din partea PATRIR a participat la proiect ca formator Sabin Mureșan. Mai multe detalii pot fi obținute de la Ioana Lucaci, coordonatoarea proiectului la adresa de e-mail (ioana@apusenixperience.ro)

5. publicații

„Jurnalul Păcii”

- obiective generale și descriere

„Jurnalul Păcii” este o publicație inițiată la 19 martie 2003, distribuită în format electronic, care își propune să contribuie la conștientizarea în domeniile: social, drepturile omului, economie, politică și geopolitică, grupuri minoritare, transformarea conflictelor și nonviolență, construirea păcii. Jurnalul își propune în același timp să prezinte situațiile din zone de conflict, acționând ca o sursă de informații alternative, care nu sunt reflectate de marea majoritate a presei românești.

Publicația promovează transformarea pașnică a conflictelor, atitudinea proactivă nonviolentă, critica radicală și constructivă. Pagina de Internet a „Jurnalului Păcii” (http://www.patrir.ro/arhiva_jp/) conține numerele la zi ale publicației, în format electronic.

Reacțiile din partea cititorilor au fost deosebite și au apreciat ca pozitive și utile materialele incluse în numerele Jurnalului. Chiar dacă frecvența apariției a fost fluctuantă în ultima parte a anului, publicația își va continua apariția și își propune pentru 2005 abordarea mai multor probleme care vizează actualitatea românească, în special în ceea ce privește domeniile abordate până acum. O altă tendință a Jurnalului va fi publicarea de informații care să facă legătura între realitățile locale și cele globale.

- grup țintă

„Jurnalul Păcii” are ca grupuri țintă tinerii (studenți și elevi), jurnaliștii, organizațiile neguvernamentale, activiștii pentru protecția mediului, drepturile omului, egalitatea oportunităților între genuri, mediile universitare și oameni politici.

- activitățile principale și rezultate obținute

În 2004 PATRIR a editat șase numere ale Jurnalului și a beneficiat de un supliment numit „Jurnalul Irakian”, care a apărut în patru numere (vezi capitolul „alte activități”, „Proiectul de mentori pentru organizațiile neguvernamentale din Irak”). Lista de distribuție pe Internet a acestuia a depășit 650 de abonați iar edițiile electronice pot fi accesate și pe pagina de Internet a Institutului.

- perioada de apariție

Publicația Institutului a început să apară în luna martie 2003 și va fi distribuită în continuare și în 2005.

- colaboratori

Redacția Jurnalului a colaborat cu rețeaua TRANSCEND pentru publicarea unora dintre articolele și materialele aparținând membrilor acesteia.

- finanțarea publicației

„Jurnalul Păcii” apare în format electronic, motiv pentru care resursele și logistica necesare sunt asigurate de PATRIR fără finanțare externă.

- echipa „Jurnalului”

De-a lungul anului la scrierea și editarea Jurnalului au contribuit Alexandru Moldovan, Adrian Gerghel, Crina Resteman, Laura Sandu, Sabin Mureșan, Kai Frithjof Brand-

Jacobsen, Denis Memet, Adina Gheorghiu, Ina Curic, Denisa Brand-Jacobsen, Agnes Gagy, Codruța Popa, Dana Motica, Alexandra Moțoc, Antonia Giurgiu, Ștefania Timofte, Alexandra Ungur.

6. biblioteca pentru Pace „Gadhi”

Alături de programele de formare și instruire, de cursuri, ateliere, cercetare și acțiunea directă pentru pace, Biblioteca pentru Pace "Gandhi" este una din resursele și activitățile cele mai importante ale PATRIR. Cu peste 2700 de volume și publicații (peste patru sute dintre ele obținute în anul 2004), biblioteca este deschisă gratuit publicului și reprezintă o resursă importantă pentru comunitate. În 2004 Biblioteca a fost mutată într-o locație nouă în clădirea PATRIR și dispune acum de mai mult spațiu, care este folosit și pentru organizarea unor evenimente (cafenele de idei, discuții tematice, ateliere, întâlniri).

Cu toate că este relativ restrânsă din punctul de vedere al numărului de cărți, Biblioteca pentru Pace "Gandhi" are una din cele mai mari colecții în domeniile construirii păcii, al transformării conflictelor, globalizării și studiilor de dezvoltare din Sud-Estul Europei. Alte domenii de bază ale bibliotecii sunt politică și teorie politică, relații internaționale, studii de gen și feminism, drepturile omului, psihologie, economie, sociologie și teorie socială, filozofie, mediu și ecologie, societate civilă, jurnalism de pace, România, Africa, America și Națiunile Unite. Categoriile speciale au fost create pentru scrierile lui Mahatma Gandhi, Johan Galtung și Noam Chomsky.

Biblioteca este alcătuită aproape în întregime din donații și contribuții ale persoanelor individuale sau instituțiilor care colaborează cu PATRIR.

Biblioteca pentru Pace "Gandhi" este deschisă publicului în fiecare zi între luni și vineri inclusiv, între orele 10 și 17. Cititorii pot împrumuta gratuit cărțile și materialele de care dispunem și le pot consulta folosind sala de lectură.

Păstrând spiritul în care a fost înființată biblioteca, orice donație sau contribuție la dezvoltarea acesteia sunt binevenite și apreciate.

7. finanțatori

Activitatea Institutului a fost finanțată în anul 2004 din trei surse principale:

- finanțări obținute de la fundații și organizații
- donații particulare
- taxe de participare (programe de instruire și TPU)

Finanțări obținute de la fundații și organizații

Ca principală sursă de finanțare pentru sectorul neguvernamental, fundațiile și organizațiile de profil acordă anumite sume de bani pe baza unor proiecte înaintate spre analiză. Sumele au de obicei destinații exacte iar rapoartele finale către finanțatori conțin o evaluări financiare și ale programelor foarte exacte, acest lucru contribuind la construirea unei relații de încredere între organizația finanțată și finanțator.

Instituțiile, organizațiile și fundațiile care au finanțat Institutul în anul 2004 sunt următoarele:

Staples Trust Fund – 5784 Euro
Consiliul Local Cluj – Napoca – 43 milioane Lei
Comisia Europeană – 2691 Euro

Sumele pot fi regăsite în acest raport în cadrul descrierii programelor, centrelor și campaniilor pentru care au fost acordate.

Donațiile și taxele de participare la programele internaționale de instruire au fost folosite pentru acoperirea cheltuielilor administrative ale Institutului precum și pentru derularea programelor specifice (în cazul taxelor de participare). Datorită sprijinului acordat de finanțatori, o parte din programele de instruire au fost gratuite.

8. instituții și organizații partenere

Institutul își derulează programele și activitățile atât în Cluj – Napoca cât și în alte comunități din România. Unul din principiile de bază al implicării noastre în diferite comunități este ca acțiunile să fie organizate în colaborare cu cel puțin un partener local pentru a oferi durabilitate și relevanță proiectului respectiv. Activitatea PATRIR în 2003 a fost posibilă în special cu sprijinul și colaborarea următoarelor instituții și organizații:

Parteneri locali

Asociația Aurarilor „Alburnus Maior”, Roșia Montană
Asociația „Gata Oricând”, Oradea
Societatea pentru Egalitate de Gen, Suceava
Pro Biciclo Urbo, Târgu – Mureș
Liga Studenților din Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba Iulia
Fundația Ecologică și de Turism „Potaissa”, Turda
Clubul Ecologic „Floarea de Colț”, Cluj – Napoca
Rotaract, Bistrița
Asociația Femeilor din România, București
Fundația Parteneri pentru Dezvoltare Locală, București
Centrul de Mediere și Securitate Comunitară, Iași
Mindbomb
Rebel Music
Greenpeace

Parteneri internaționali

TRANSCEND – o rețea pentru pace și dezvoltare
Organizația Națiunilor Unite (ONU)
Reporting the World
UNICEF

Instituții cu care am colaborat și care ne-au sprijinit activitatea

Primăria Municipiului Cluj – Napoca

Ministerul Afacerilor Externe al României
Agenția Națională pentru sprijinirea Inițiativelor Tinerilor (ANSIT)
Presa locală clujeană
Inspectoratul de Poliție al Județului Cluj
Comandamentul Județean de Jandarmi, Cluj
Inspectoratul de Poliție al Județului Alba
Comandamentul Județean de Jandarmi, Alba
Primăriile orașelor Turda, Baia de Arieș, Abrud, Câmpeni
Primăriile localităților Buru, Sălciua, Bistra, Roșia Montană
Hotelul „Napoca”, Cluj - Napoca
Pensiunea Deja Vu, Cluj-Napoca

Ambasada Regatului Țărilor de Jos, București
Ministerul de Externe, Canadei – programul DFAID
Ministerul Regal al Afacerilor Externe, Norvegia

9. echipa / membrii PATRIR

Planificarea, coordonarea și implementarea programelor și activităților Institutului constituie un proces care necesită numeroase resurse umane. Specificul activităților noastre și scopul lor face posibilă existența unui număr constant mare de persoane voluntare care își pun la dispoziție resursele materiale, de timp și de altă natură. Fiecare contribuție este astfel extrem de valoroasă și un act unic.

Dincolo de existența unei structuri organizatorice în interiorul Institutului și pentru a sublinia faptul că fiecare contribuție constituie o parte a viziunii și a muncii noastre comune, enumerăm în continuare într-o ordine întâmplătoare numele celor care au făcut parte în 2004 din echipa PATRIR:

Anca Săndescu, Laura Sandu, Adrian Gerghel, Lucian Pop, Denisa Brand – Jacobsen, Ina Curic, Roxana Pencea, Ramona Duminicioiu, Ioana Tișcă, Tudor Brădățan, Raluca Mare, Ștefania Simion, Alexandru Moldovan, Radu Bona, Anada Buda, Katrin Nicke (Germania), David Brohan (Germania), Denis Memet, Crina Resteman, Kai Frithjof Brand – Jacobsen (Canada – Norvegia), Călina Resteman, Ionela Roșu, Florin Gherasim, Gagy Agnes, Carmen Moraru, Dan Craioveanu, Lorena Văețiși, Jasmina Francetic (Croatia), Alexandra Dumitrescu, Cristina Craioveanu, Ana Sânpetean, Jason Woodle (S.U.A.), Emily Saunders (S.U.A.), Cristina Barsony, Szabo Orsolya, Anca Pall, Mihaela Brânză, Paul Hrimiuc, Sabin Mureșan.

Alături de aceștia la partea administrativă de organizare a programelor au contribuit și alți voluntari, cărora le mulțumim în mod deosebit!

10. date de contact

**Bd. 1 Decembrie 1918. nr. 26, 400699 Cluj-Napoca
Tel./fax. 0264 – 420298, info@patrir.ro, www.patrir.ro**